

Важливим є створення та розвиток міжнародних механізмів захисту прав людини, які здатні реагувати на порушення цих прав та забезпечити їх захист.

Важливо зрозуміти, що гуманістичні цінності не є властиві лише певному народу чи країні, а є загальнолюдськими. Захист цих цінностей є завданням кожного з нас, адже вони визначають характер людського буття і сприяють його розвитку. Тому, тільки шляхом спільної роботи та зусиль можна зберегти та відновити гуманістичні цінності в умовах війни та підняти їх на новий рівень розвитку.

Як висновок, можна сказати, що занепад гуманістичних цінностей в умовах російсько-української війни є серйозним викликом для нашого суспільства. Проте, шляхом військового захисту держави, за постійної підтримки держав-союзниць, міжнародної співпраці, розвитком освіти, правової системи, громадських ініціатив ми можемо захистити та зміцнити ці цінності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Російські ракетні удари по цивільним об'єктам під час російсько-української війни URL: <https://tsn.ua/ato/rf-zavdala-chergovih-raketnih-udariv-po-civilniyi-ob-yektah-golovni-novini-z-frontu-vid-genshtabu-zsu-2298766.html>
2. Удари по об'єктах критичної інфраструктури України під час російсько-української війни URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3616354-raketi-rf-vdarili-po-izumskomu-rajonu-poraneni-troe-pracivnikiv-kriticnoi-infrastrukturi.html>
3. Про необхідність покарання військових злочинців в умовах російсько-української війни URL: <https://zn.ua/ukr/internal/chi-nablizit-2023-rik-pokarannja-rosijskikh-vojennikh-zlochintiv.html>

Олег ВЕРЕЩАГІН

*Здобувач третього освітнього-наукового рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди,
Харків, Україна*

ЦІННІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДИЗАЙНУ В СТИЛІ МІЛІТАРІ

Функціональний потенціал та світоглядно-виховне значення мілітарної складової, у будь-яких проявах, складно перецінити. Саме тому, досить часто залишається поза увагою дослідників. Між тим, дизайн у стилі мілітарі, формуючи естетику повсякденного простору сучасної людини, сприяє пробудженню інтересу до проблеми гендерної рівності, зокрема шляхом зрушення від стереотипів щодо того, який одяг повинна носити

кожна стать. Тут варто звернути увагу на феномен того, що використання елементів військового спорядження та одягу з мінімальною ймовірністю означає вираження мілітаристських чи патріотичних концепцій, а скоріше навпаки, якщо не брати вузьку нішу, зокрема, праворадикальних спільнот та історичних реконструкцій. Якщо ж дивитися на онтологічну сторону питання, так чи інакше ми повертаємось до утилітарних якостей, які домінують над естетичними та експлуатуються маркетингом.

Дизайн в стилі мілітарі досить часто застосовують для посилення екзистенційної та символічної модальності ідентичності. Одяг та аксесуари у стилі мілітарі мають символічне значення і можуть слугувати засобом вираження ідентичності та приналежності. Наприклад, військова форма покликана передавати авторитет, дисципліну і професіоналізм, її часто носять як спосіб ідентифікації з певним родом військ або підрозділом. Одяг та аксесуари у військовому стилі є засобом демонстрації певного іміджу або ідентичності, наприклад, міцності, стійкості, патріотизму.

Військові установи відомі своїми суворими навчальними програмами та акцентом на дисципліну і слухняність. Одяг та аксесуари у стилі мілітарі можуть слугувати засобом зміцнення цих цінностей і прищеплення почуття гордості та відданості військовослужбовцям або членам військово-орієнтованих організацій. Одяг та аксесуари у військовому стилі в цивільній моді також можуть слугувати способом вираження подібного духу дисципліни та самоконтролю.

Дизайн у стилі мілітарі відображає більш ширші – політичні та культурні цінності й тенденції. Наприклад, під час війни чи конфлікту одяг та аксесуари у стилі мілітарі можуть бути більш популярними як засіб вираження патріотизму та солідарності з військовими. Так само одяг і аксесуари в стилі мілітарі можуть бути більш чи менш популярними залежно від культурних уявлень про маскуліність, жорсткість і владу. Дизайн у стилі мілітарі в певному сенсі виконує проєктивну функцію. Конструюючи відповідний образ як в громадсько-політичній, так і в національно-культурній площині, сприяє проєктуванню спільної уявної ідентичності. В цьому сенсі варто звернутися до розуміння ідентичності. «Ідентичність є засадничим буттям, яке створює умови можливості предметного втілення для тієї чи іншої культури, ... ідентичність завжди існує у двох іпостасях – екзистенційних модальностях можливості буття і завершених «тут і тепер» предметно-речових характеристиках людей та культур. Уявна ідентичність розуміє себе через проєкцію у світ повсякденного розуміння речей і людей» [1, с. 47-48]. Уявний, явний та латентний прояв стилю мілітарі виконує свою основну функцію –

закріплює в свідомості пересічної людини пошану як до військової професії, так і до відповідних інституцій. Вкрай важливо це для сучасного українського суспільства, коли 24 лютого 2022 року звичайний спосіб життя, з його споживацькими та розважальними імпульсами, перекреслила війна. У суспільній свідомості прискореними темпами відбулася ціннісна переорієнтація, яка не останню чергу позначилася на сприйнятті проявів мілітарного. З цього моменту стиль мілітарі для України втратив естетичний та дизайнерський контекст. Наразі ми маємо суто директивне розуміння мілітарі без зайвих алюзій.

Військовий стиль у воєнний час може також виходити за межі армії і наслідувати цивільним населенням у різний спосіб. Наприклад, під час війни цивільні особи можуть одягатися у військовий стиль, щоб висловити підтримку військовим або продемонструвати свій патріотизм. Це може включати носіння камуфляжного одягу або іншого спорядження у військовому стилі, такого як військові черевики, військові куртки або каски. Більше того, тактика і стратегія військового стилю можуть також застосовуватися цивільним населенням під час війни. Це може включати в себе створення програм сусідської варти, встановлення комендантської години або інших заходів безпеки, а також розробку планів реагування на надзвичайні ситуації.

У деяких випадках тактика і стратегія військового стилю можуть також використовуватися недержавними суб'єктами, такими як партизанські угруповання або терористичні організації, які можуть використовувати військову форму, зброю і тактику у своїх операціях.

Маючи палке сподівання на перемогу та повернення української спільноти до мирної нормальності, в рамках якої зразки військового набудуть додаткових смислів окрім буквального.

Таким чином, вибір носити одяг у стилі мілітарі в контексті війни та конфлікту - це складне рішення, яке відображає як практичні, так і символічні міркування, і може піддаватися різним інтерпретаціям та критиці. Однак поза сумнівом, дизайн у стилі мілітарі містить вагомий ціннісний потенціал, використання якого в освітній і культурній площині, сприяє вихованню української молоді та згуртуванню суспільства задля захисту Батьківщини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бистрицький Є., Пролесєв С., Білий О., Лозниця С., Зимовець р., Кобець р. Національна ідентичність і громадянське суспільство. Вид. 2-ге, допов. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2018. 464 с.

Тетяна ІВАЩЕНКО

*Здобувачка третього освітнього-наукового рівня вищої освіти
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна*

ФІЛОСОФСЬКО-АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Століттями людина була в пошуках сенсу життя, намагалася осмислити екзистенційні цінності свого буття. Відповідно й філософи в різні часи давали цьому пояснення, а їх праці, думки та твердження наскрізь пронизані історичним духом певної культури та особливістю розвитку мислення відповідного періоду людського існування.

Ще давньогрецький філософ Сократ до нашої ери у своїх діалогах згадує про цінності в людському житті ("Евтифрон", "Апологія Сократа", "Федон", "Горгій"). Німецький мислитель XVIII ст. Іммануїл Кант («Метафізика моралі», «Критика чистого розуму») розглядає поняття безумовного та категоричного імперативу, що є також основою моральності; німецький філософ XIX ст. Фрідріх Ніцше у своїй книзі «Also sprach Zarathustra» («Так казав Заратустра») також торкається теми моралі та цінностей.

Особливу увагу заслуговує вчення німецького філософа Рудольфа Германа Лотце («Мікрокосм»), яке і кладе початок для дослідження проблематики цінностей. Наслідуючи німецького філософа Макса Шелера, німецький філософ-ідеаліст Ніколас Гартман ("Етика") 1935 року вводить у наукове поле визначення «аксіологія» як теорія цінностей. Тобто, те, про що так тривало говорили мислителі різних поколінь уже в сучасній науці отримало свою назву «аксіологія» («від грецьк. ἀξία - цінність, вартість; λόγος - слово, поняття, вчення) – вчення про цінності, філософська теорія цінностей, що з'ясовує якості і властивості предметів, явищ, процесів, здатних задовольняти потреби, інтереси і бажання людей».

Проте сучасні погляди на теорію цінностей зазнають еволюційних змін та набувають у синхронічному зрізі іншого характеру. Так у XX ст. велику увагу цінності комунікації приділяє німецький філософ та соціолог Юрген Габермас. Його робота «Теорія комунікативної дії» вважається однією з найважливіших праць у теорії комунікації та має великий вплив